

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 64 (6332)

• Otrdien, 1992. gada 8. septembrī

• Cena 3 rbl. (kioskos)

Līdzekļu būs ļoti maz

□ Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes sesijā apstiprināts pilsētas budžets otrajam pusgamam.

Pirms tam valdes priekšsēdētājs Juris Brics iepazīstināja deputātus ar naudas līdzekļu ieņēmumiem un izlietošanu šī gada pirmajos sešos mēnešos. Apgozījuma, peļņas, īpašuma, iedzīvotāju ienākuma, dabas resursu, zemes nodokļa un citu maksājumu veidā bija plānots saņemt 4 miljonus 502,3 tūkstošus rubļu, bet faktiski budžeta ienākusi 6 miljoni 717,9 tūkstoši. Tomēr naudas nepietika ne tautas saimniecības, tai skaitā — labiekārtošanas, finansēšanai, ne arī citām vajadzībām. Tāpēc pirmajā pusgadā izdevumi bija 7 miljoni 949,2 tūkstoši rubļu, starpību starp budžeta ieņēmumiem un izdevumiem sedzot uz iepriekšējo ietaupījumu rēķina.

Arī otrajā pusgadā pilsētas budžets būs visai knaps, nekādus īpašus līdzekļus nebūs iespējams iedalīt remontdarbiem, labiekārtošanai, nemaz nerunājot par jaunu celtniecību. Arī siltumapgādes dotēšanai paredzētā summa ir ļoti minimāla.

Kas attiecas uz apkures sezonu, tad sesijā nolemts, ka visās dzīvojamajās mājās, neatkarīgi no to resorpciederības, ūsiem jābūt vienādiem. Apkures sezona labākajā gadījumā sāksies oktobra beigās vai 1. novembrī.

Otrajam pusgamam apstiprinātā budžetā izdevumiem paredzēti tikai 9 miljoni 297,1 tūkstoši rubļu. Lielākā daļa tiks atvēlēta bērnu darzu uzturēšanai — 4 miljoni 412,2 tūkstoši rubļu. Deputātu komisija turpinās iepazīties ar bērnu darzu noslogotību un regulāri pārbaudīs bērnu darzu uzturēšanai iedalīto līdzekļu izlietojumu. Tautas saimniecības, tai skaitā — labiekārtošanas, finansēšanai paredzēti 1 miljons 406,4 tūkstoši rubļu, dotācija apkurei (siltajam ūdenim) — 900 tūkstoši rubļu, dotācija namu pārvaldei — 350 tūkstoši rubļu.

Sesijā apstiprināti jaunie dzīvokļu īres tarifi. Par vienu kvadrātmetru dzīvojamās platības preiļiešiem vajadzēs maksāt 2 rubļus.

A. Iljina

Naudas pietiks tikai izdzīvošanai

□ Apstiprināts Līvānu pilsētas budžets otrajam pusgamam

Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes kārtējā sesijā deputāti lauzīja galvas, kā pašreizējās nabadzības un ekonomiskā pagrimuma laikā savilkt galus kopā, lai šī gada otrajā pusē pilsētas saimniecība un sociālā sfēra galīgi nenoietu uz grunts. Apstiprināto budžetu otrajam pusgamam — gan ieņēmumos, gan izdevumos 14 miljonu 882,5 tūkstošu rubļu apjomā — TDP un valdes priekšsēdētājs Arnolds Jeļisejevs «Novadniekam» komentēja tā:

— Budžets ir tik tukšs kā nekad. Līdzekļu pietiks tikai izdzīvošanai. Budžeta iestādēm nauda būs vienīgi darbinieku algošanai, par inventāra iegādi, remontiem vai kādiem citiem izdevumiem nevar būt pat runas. Un to var attiecināt uz visām no budžeta finansējamām sfērām.

Sesijā, protams, izvirzījās jautājums par gaidāmo apkures sezonu. Siltumtīklu uzņēmuma iesniegtie aprēķini par vienas gigakalorijas cenu — 2024 rubļi — deputātus īsti nepārliecināja, ka tie ir pareizi. Tāpēc galīgos tarifus nolemts apstiprināt nākamajā sesijā. Tad arī līvānieši uzzinās, cik viņiem šoziem nāksies maksāt par dzīvokļu apsildīšanu.

Vienu gan A. Jeļisejevs vareja pateikt

jau tagad — virsnormatīvos zudumus trasēs vajadzēs segt siltumtīklu uzņēmumam pašam, bet iedzīvotāji maksās tikai par to, ko patiešām izmantojuši. Tiesa, viņš nezināja, kur uzņēmums ņems līdzekļus, jo naudas tam nav, un izteica varbūtību, ka virsnormatīvos zudumus, iespējams, norakstīs uz pilsētas rūpnīcu rēķina.

Sesijā deputāti sprieda arī par dzīvokļu īres maksu un par maksu denacionalizētajās mājās. Pat līdz minimumam samazinot izdevumus dzīvokļa fonda uzturēšanai, īres maksai jābūt 3—3,3 rubļu lielai par vienu kvadrātmetru, bet republikas valdība nupat noteikusi maksimāli pieļaujamo — 2 rubļi, taču nekādas dotācijas nesola. Pašvaldības naudas maks arī neļauj segt šo starpību, un tā radusies vēl viena problēma, par kuras risināšanu jāprāto pilsētas varasviriem. Kas attiecas uz denacionalizētajām mājām, tad izlemts pieprasīt no to īpašniekiem izmaksu kalkūlāciju, lai īres maksa atbilstu reālajiem izdevumiem.

Sesijas noslēgumā tika izveidota redakcijas komisija, kura izstrādās aicinājumu republikas valdībai, lai tā beidzot sāktu likvidēt pašreizējo haosu.

P. Pīzelis

VALŪTAS KURSS PREIĻOS 7. SEPTEMBRĪ

VALŪTA	«ERATO» Raipa bulv. 21		«INNA» Aglonas ielā 22a		Preiļu krājkaše Pils ielā 14	
	iepērk	pārdod	iepērk	pārdod	iepērk	pārdod
1 ASV dolārs	180	193	183	190	180	195
1 Austrālijas dolārs	117	126			120	130
1 sterliņu mārciņa	320	362	315	340	326	350
1 Kanādas dolārs	143	154	140	150	140	152
1 vācu marka	120	137	120	128	125	135
1 zviedru krona	28	32			31	34
1 somu marka	37	42			41	45
1 Holandes guldenis	103	111			102	110
1 franču franks	31	36			34	37
1 Krievijas rublis	0,90	0,95	0,75	0,95	0,90	0,90

* Firma «INNA» pērk un pārdod valūtu lielos apjomos

Sākusies Latvijas pilsoņu pasu izsniegšana

□ Ceturtdien pirmo reizi Preiļu rajonā tika izsniegtas jaunās Latvijas pases. Uz to svinīgu saņemšanu kā pirmais bija uzaicināts keramiķis Polikarps Čerņavskis ar dzīvesbiedri Staņislavu, kuri pirmie ieradās arī uz iedzīvotāju registrāciju.

— Manā mūžā tā jau ir otrā Latvijas pase, — īsi pirms svinīgā brīža pastāstīja Polikarps Čerņavskis. — Esmu dzimis 1923. gadā, ar Latvijas pasi dzīvojis līdz pat 1943. gadam, kad tiku iesaukts vācu armijā un man to atņēma. Pase bija zilpelēkos vāciņos, iekšā tāpat bija fotogrāfija, paraksts, jā, un arī pirksta nospiedums. Cik atceros, arī visas pārējās ziņas par personu. Neapšaubāmi, šodien esmu ļoti priecīgs.

Polikarpa Čerņavska dzīvesbiedrei Staņislavas kundzei šī gan būs pirmā Latvijas pase, jo viņa pirmskara Latvijā vēl bija tikai skolniece.

Uz brīdi tika pārtraukts Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes sesijas darbs un Pilsonības un imigrācijas departamenta Preiļu nodaļas priekšnieks Pēteris Upenieks aicināja uz pases saņemšanu. Ar apsveikumu rajona policijas un Iekšlietu ministrijas vārdā tās izsniedza rajona policijas priekšnieks I.Bekešs. Pasi saņēma arī Voldemārs Peisenieks, kurš strādā saimnieciskā aprēķina uzņēmumā «Preiļi» un Preiļu 1. vidusskolas 11. klases skolniece Iveta Pastore. Jauņietei tā vispār ir pirmā pase mūžā.

— Kā jūs, Iveta, jūtaties? — jautāja meitenei, kad viņa ar ziediem, pilsones

pasi un smaidoša jau devās prom.

— Brīnišķīgi! Pases saņemšanas laiks — 16 gadi man jau ir pasen garām. Bet tik ļoti kā pirmo gribējās saņemt Latvijas pasi, un es sāku interesēties, vai varu to gaidīt, vai mani nesodīs par dzīvošanu bez pases. Jā, es to varēju darīt! Līdzīgā stāvoklī ir arī vairāki citi mani klasesbiedri, kuriem jau apritējuši 16 gadi.

Bet Pēteris Upenieks sniedza vēl papildus informāciju, kas varētu interesēt rajona iedzīvotājus.

— Strādājam lielā saspīestībā, ļoti šauros apstākļos, nav dokumentu apstrādes telpu. Līdz ar to pasu izsniegšana notiks lēnām, lūdzam iedzīvotājus apbruņoties ar pacietību un ierasties tiem, kas reģistrējās vieni no pirmajiem. Pases pirmām kārtām var saņemt arī tie, kam apritējuši 16 gadi un tās tiek izsniegtas pirmo reizi, kā arī uzvārdu maiņas, proti, precību gadījumos.

Vēl jāpiebilst, ka pasei nepieciešamajām fotogrāfijām jābūt labākā kvalitātē, uz to esmu aizrādījis arī fotogrāfiem.

L.Rancāne

Attēlā: • pasi saņem Polikarps Čerņavskis

J.Silicka foto

Pasu noformēšanas lieta iedzīvotāji tiek pieņemti pirmdienās no pulksten 13.00 līdz 17.00 un ceturtdienās no 8.00 līdz 12.00.

Aizvadītajā nedēļā republikā

Premjers Ivars Godmanis un valsts ministrs Jānis Dinēvičs piedāvāja izveidot trīspusēju — arodbiedrību, valdības un uzņēmēju — konsultatīvo padomi, lai kopīgi risinātu ar darba tirgus attīstīšanu saistītos jautājumus.

Latvijas Republikas Naudas reformas Lkomiteja pieņēma lēmumu Nr.4 «Par garantijām, pārejot uz nacionālo naudas vienību latu» un noteica, ka Latvijas nacionālā naudas vienība lats tiks ieviesta pakāpeniski un visi apgrozībā esošie Latvijas rubļi tiks apmainīti pēc vienota kursa. Apmaiņas laiku un kursu komiteja noteiks ar atsevišķu lēmumu. Latvijas Bankas prezidents Einārs Repše televīzijā paziņoja, ka lata ieviešana agrāk par 1993. gadu nenotiks.

Otrdien sākās jaunais mācību gads. Ar tradicionāli krāšņi sapostiem bērniem, ar ziediem, ar tradicionālajiem gājieniem pie pieminekļiem — tikai šoreiz pie citiem, ar jauno pedagogu sveikšanu. Agrāk praktizēto kompartijas funkcionāru vēlēšanu vietā bērni klausījās citus garīgos tēvus, no daudzām skolām kā armijas ierindā dodoties uz baznīcām.

Apmēram trīs reizes dārgāka kļuva dabas gāze, jo Krievija pieprasījusi par dabas gāzes piegādēm norēķināties konvertējamā valūtā atbilstoši pasaules cenām — 83 ASV dolāri par 1000 kubikmetriem. Firms «Latvijas gāze» ģenerāldirektors presē sniedza paziņojumu, ka drīzumā uzlabosies apgāde ar sašķidrīnāto gāzi, jo no Ufas uz Latviju braucot daži vilcienu sastāvi ar šķidro gāzi. Par vienu 21 kilogramu gāzes balonu iedzīvotājiem vajadzēšot maksāt 505 rubļus.

Augstākā Padome spriedla, kā sadalīt privatizācijas sertifikātus — pēc Latvijā nodzīvoto gadu skaita vai pēc darba stāža. Pēc divu dienu strīdēšanās deputāti pieņēma AP Ekonomikas komisijas atbalstīto variantu — «nodzīvotie gadi».

Valdība pieņēma lēmumu, sākot 10. septembri, aizliegt juridiskām un fiziskām personām visa veida ielu tirdzniecību, kā arī tirdzniecību no transporta līdzekļiem. Izņēmums būs tirdzniecība ar pašvaldību licencēm pašvaldību speciāli iekārtotās vietās un tirgus teritorijā saskaņā ar tur pastāvošiem noteikumiem.

No Lībekas uz Rīgu atlidoja vairāk nekā 30 Vācijas un Luksemburgas lidotāju amatieru, lai nodibinātu kontaktus ar Latvijas aviatoriem. Pēc tam lidmašīnu spīets devās uz Rēzekni, kur ārvalstu lidotāji vēlējas apskatīt Latgales keramiku. No Rēzeknes gaisa viesi aizlidoja gar dzelzceļu līdz Daugavai un pa tās tecējumu devās atceļā uz Rīgu. Pārlidojumu sponsorēja vācu kafijas ražošanas firma «Melita» un kopfirma «Melta».

Cerams, ka ziemā tomēr nenosalsim

Pēdējā laikā preiliešus visvairāk uztrauc apkure ziemā. Uzzinājuši, cik nāksies maksāt par dzīvokļu apsildīšanu, cilvēki nonāk izmisumā — kur ņemt tik daudz naudas? Pašvaldības nostādņi jau esam dzirdējuši, bet kāds ir siltumtīklu uzņēmuma direktora Jāņa ANSPOKA viedoklis?

— Kredīts, kas paņemts bankā mazuta iegādei, būs jāatdod, — viņš sacīja. — Agrāk par viena kvadrātmetra apkurināšanu iedzīvotāji maksāja 50 kapeikas, taču tas nenozīmē, ka siltumtīklu uzņēmuma izdevumi tika segti, — dotāciju deva valsts. Tagad valsts kāse ir tukša, turklāt strauji pieaugušas kurināmā cenas. Pērn augustā tonna mazuta maksāja 100 rubļus, bet šogad — 9200 rubļus. Bez tam par kurināmo šogad jānorēķinās iepriekš. Tieši tāpēc bankā vajadzēja ņemt 25 miljonus rubļu lielu kredītu. 60 procentus no iepirkta kurināmā izlietosim dzīvokļu apkurei, pārējo — rūpnīcu, iestāžu, skolu, bērnu dārzu apsildīšanai.

Republikas speciālisti izstrādājuši valsts programmu (projektu), kas paredz dažādu darba režīmus gadījumā, ja kurināmā pietrūks. Iespējama siltumnesēja temperatūras samazināšana, karstā ūdens padeves ierobežošana (kas Preiļos jau tiek darīts), temperatūras pazemināšana iestādēs ārpus darba laika. Lēmumu par to pieņems pašvaldība.

Siltumtīklu uzņēmuma direktors vēl pastāstīja, ka tvertnes Preiļos ir piepildītas, kurināmā pietiks līdz februārim. Kad tās sāks atbrīvoties, kurināmo pirks vēl un par iespējami, par zemākām cenām. Karstais ūdens dzīvokļos būs ik pēc divām nedēļām divas dienas pēc kārtas. Iedzīvotāji sūdzas par karstā ūdens sliktu kvalitāti, par rūsas piejaukumu. Šajā sakarībā direktors paskaidroja, ka tam par iemeslu ir sliktās kvalitātes caurules, jo karstā ūdens tvertnes katlu mājā tirot regulāri.

— Kāds stāvoklis ir citos rajonos? — pajautāju.

— Par apkuri daudz vajadzēs maksāt visur, — paskaidroja direktors. — Piemēram, Rīgas rajonā par karsto ūdeni būs jāmaksā 450 rubļu no cilvēka (ūdens padeve ik dienas, jo iekārtas nav pielāgotas citam darba režīmam), par apkuri — 97 rubļi par vienu dzīvojamās platības kvadrātmetru. Daugavpils rajonā šie skaitļi attiecīgi ir 94 un 72 rubļi (kurina ar gāzi). Pie mums par apkuri vajadzēs maksāt 23 rubļus par vienu kopplatības kvadrātmetru, bet par karsto ūdeni 90 rubļus no viena cilvēka par augustu un 122 rubļus par pārējiem mēnešiem. Tas nozīmē, ka, piemēram, vienistabas dzīvokli apkure un karstais ūdens izmaksās apmēram 800 rubļus mēnesī. Maksāt nespējīgiem cilvēkiem te palīdzēt var tikai pašvaldības vai republikas valdība.

Direktors atgādināja, ka nepieciešams salabot un nodrošināt pret aukstuma iekļūšanu logus un durvis. Tā varot ietaupīt līdz 5 procentiem siltuma.

... Bet cilvēki turpina uztraukties, uz zinot, cik katram jāmaksā. Uz direktora galda jau guļ iesniegums, ko parakstījuši 12 dzīvokļu īrnieki no mājas Liepu ielā 8 (dzīv.33—44). Viņi nespēj samaksāt par apkuri un karsto ūdeni, tāpēc atsakās no šīm ērtībām. Taču, kā paskaidroja direktors, vienu kāpņu telpu nemaz nevar atslēgt, neizjaucot siltum-padevi pārējos dzīvokļos.

Lai samazinātu siltuma pašizmaksu un kontrolētu maksājumus par apkuri un karsto ūdeni, siltumtīklu uzņēmums tagad pats kārtos maksāšanas lietas. Iespēstas abonētu grāmatīņas un sagatavota cita nepieciešamā dokumentācija. Maksājumus pieņems Liepu ielā 2.

L.Zenķeviča

Dānijas firma piedāvā siltumtīklu pārtaises projekta izstrādāšanu

Pēc Preiļu 1. vidusskolas direktora Jāņa Eglīša personiskās iniciatīvas Preiļos bija ieradusies divi Dānijas firmas «Birch & Krogh» pārstāvji. Firma nodarbojas ar dažādu projektu izstrādāšanu. Pie mums dāņi bija aicināti iepazīties ar iespējām sagatavot paskārumu plānu siltumtīklu pārtaisei, lai novērstu siltuma zudumus. Uz tikšanos ar firmas speciālistiem bija sabraukuši pārstāvji no visiem Latgales rajoniem.

Kā «Novadniekam» pastāstīja rajona TDP priekšsēdētāja vietnieks Ilmārs Meluškāns, dāņi piedāvājuši izstrādāt siltumtīklu rekonstrukcijas projektu vai nu rajonam, vai atsevišķai pilsētai, vai arī — konkrētam mikrorajonam: kā mēs vēloties. Ja viņu priekšlikums tiks pieņemts, tad ar firmu jānoslēdz līgums, no Dānijas atbrauks speciālists, kurš iepazīsies ar situāciju uz vietas un dos savus ieteikumus.

Preiļos dāņi apskatīja rajona valdes ēku, slimnīcas jauno korpusu un centrālo katlu māju. Siltumtīklos izmantotie materiāli esot stipri līdzīgi Dānijā lietotajiem, taču siltumizolācija un vēl daudz kas cits dāņus, maigi izsakoties, pārsteidzis. Tādus siltuma zudumus, līdz tas nonāk pie patērētāja, kārtīgs saimnieks nepieļaujot.

Bez šaubām, par projekta izgatavošanu firmai būs jāmaksā, un — liela nauda (par vienu stundu darba dāņi prasa 600 kronas jeb, pārrēķinot Latvijas naudā, 1200 rubļus). Vēl lielāki līdzekļi būs nepieciešami projekta realizēšanai. Taču tāda rekonstrukcija var atmaksāties 3—5 gadu laikā, un, galvenokārt, ietaupot dārgo kurināmo.

Dānijas firma savu priekšlikumu izteikusi, bet galavārds jāsaaka mums pašiem. Vai mēs reiz par visām reizēm pārkārtojam savu siltumsaimniecību (ja ne visu, tad vismaz daļu) kaut cik pasaules standartam atbilstoši, vai arī turpināsim laist zemē un kūpināt gaisā siltumu, tērējot tā ražošanai par milzu naudu Krievijā pirktu kurināmo.

P.Pizelis

Pērciet ar apdomu

Pēc avīzē «Novadnieks» 20. augustā ievietotā raksta «Riebiņos darbu sācis sviesta cehs» mūsu rajona iedzīvotāji ir informēti par to, ka paju sabiedrība «Turība» atvērusi sviesta cehu, kurš ražos ne tikai sviestu, bet arī krējumu un biezpienu.

Savukārt Higijēnas un epidemioloģijas centrs informē par šī ceha produkcijas kvalitāti. HECā visi izpētītie sviesta paraugi pēc mikrobioloģiskajiem rādītājiem neatbilst tehniskajiem noteikumiem. Krējuma kvalitātes analīzes neatbilst ne tikai pēc mikrobioloģiskajiem, bet arī pēc ķīmiskajiem rādītājiem. Tas nozīmē, ka krējuma garša, smarža un skābums neatbilst republikas standartiem.

Galvenais cēlonis zemas produktu kvalitātei ir krējuma apstrādes tehnoloģiskie pārkāpumi, personīgās un ražošanas higiēnas noteiku-

mu pārkāpumi, medicīniskās apskates termiņu neievērošana.

Pērkot Riebiņu piena produkciju, padomājiet par savu un savu bērnu veselību.

HECā darbinieki pārbaudīja arī tirgū pārdotā piena un piena produktu kvalitāti. Tā šī gada 1. septembrī Līvānos nevienam individuālā sektora piena pārdevējam nebija veterinārā dienesta atļaujas. Visi šie izmeklētie piena paraugi neatbilst valsts standartiem.

Kaut arī Aglonā nepasterizēto pienu pārdod ar veterinārā dienesta atļauju, tomēr HECā izdarīto analīžu rezultāti liecina, ka veikalā Nr. 89, IU «Somerseta» un bērnu dārzā (pienu saņem no veikala Nr.89) pienam ir neapmierinoša kvalitāte. Tajā pašā laikā mūsu rajonā izplatās kuņģa un zarnu trakta slimības, tajā skaitā arī dizentērija. Lai novērstu saslimšanu

ar infekcijas slimībām un saindēšanos ar uzturu, iesakām pircējiem, iepērkot nepasterizēto piena produkciju, pārliecināties, vai ir veterinārā dienesta atļauja, un lietot produktus tikai pēc termiskās apstrādes.

V.Petrova,

Preiļu Higijēnas un epidemioloģijas centra sanitārā ārste

Redakcijas piebilde.

Kārtībai, protams, jābūt, taču lasītājiem (tas ir — pircējiem), acimredzot, tikpat interesanti būtu uzzināt, kāda kvalitāte ir patērētāju kooperācijas veikalos tirgotajam piena un gaļas produktiem, teiksim — vārītajai desai, kura dažā veikalā pēc vairāku dienu nogulēšanas pat zaudējusi krāsu. Redakcija cer, ka HEC turpmāk mūs informēs par pārbaudēm ne tikai jaunatvērtajos, bet arī PBS veikalos.

Zemessargu 35. bataljonā

Arestēti izspiedēji

Pirms dažām dienām trīs vīri, no kuriem vecākajam bija ap četrdesmit gadiem, bet pārējie — jaunieši (sakarā ar to, ka lieta ir izmeklēšanā, uzvārdus un vārdus neminēsim), sadomāja, ka vajadzētu iedzert. Bet naudas nebija, un viņi nolēma izmēģināt reketu Preiļu modē — starp tirgus laukumu un restorānu mēģināja no garāmgājējiem izspiest naudu. Par to tika paziņots zemessargu štābam. Drīz ieradās operatīvā grupa un trijotne metās bēgt, slēpties tuvākajās mājās. Taču tas viņiem neizdevās — visi apcietināti un lieta nodota policijai.

Malu mednieki kļūst nekaunīgi

Pēdējā laikā nav jūtama ne zivju aizsardzības inspekcijas rosība, ne arī kāds mežu apsardzības dienests izrāda sevišķu aktivitāti. Tālāk sāk rosīties malu mednieki un zvejnieki. Profilakses nolūkos zemessargu bataljona rotas sākušas rīkot reidus pa mežiem un ezeriem. Kādā vakarā tika saņemta ziņa no Riebiņu pagasta par malu medībām. Bija jau tumšs un negodīgajam medniekam izdevās aizbēgt.

Kādā no reidiem tika apsekoti Aglonas ezers, Tartakas upīte Salenieku rajonā, kur iespējama neatļauta nēģu ķeršana, par ko liecina daudzas iemītas takas. Pārkāpumi netika atklāti, bet Rušonas ezerā pils. Bogdanovam konfiscēti divi tikli.

Kārtībai jābūt

Zemessargi sāk dežūras kopā ar municipālo policiju dažādu sarīkojumu laikā — diskotēkās, atpūtas vakaros, ballēs, pēc teātru izrādēm. Un to lai zina tie jaunie cilvēki, kuri mīl ālēties šajos sarīkojumos, nekādu nolaižu nebūs.

Jākārto arī ģimenes lietas

Līvāniete L. ziņoja zemessardzes bataljona štābam, ka viņas bijušais vīrs, kurš dzīvo Rīgā, pieprasījis atsaukt alimentu pieprasījumu, pretējā gadījumā piedraudēja izrēķināties. Policijai, ar kuras atsevišķiem darbiniekiem viņš esot tuvās attiecībās, neuzticoties. Tika noformēti dokumenti un nosūtīti LR Zemessardzes štābam.

A.Mežmalis

Zemnieki tomēr audzēs ziemājus

Lielā sēklu dārdzība un tas, ka to grūti dabūt, ir radījuši bažas, ka var krietni vien samazināties ziemāju platības. Bet ar vasarājiem vien arī nevar riskēt, kā to apliecināja šī gada rūgtā pieredze — sausuma postījumu apmēri sareķināti piecdesmit miljonu rubļu vērtībā. Vai tiešām nav nekādu izredžu, lai nākamgad atkal viņnotu jauni lauki? Vai tā būs? So jautājumu uzdevu dažiem pagastu atbildīgajiem darbiniekiem.

Rudzātu pagasta valdes priekšsēdētājs Jānis Grandāns pastāstīja, ka neviens zemnieks nav griezies pie viņa vai kāda cita darbinieka, sēklu sagādes jautājumu risina patstāvīgi.

Aizkalnes pagasta zemnieku saimniecību agronome Lidija Kažemāka atzīmēja, ka no 47 zemnieku saimniecībām ar ziemas kviešu un rudzu audzēšanu domā nodarboties lielākā daļa. Šim kultūrām atvēl 60 hektārus. Zemnieku sapulcē nolēma, ka par 27 rubļiem kilogramā rudzus pārdos vietējā paju sabiedrībā, bet ziemas kviešus par 30 rubļiem kilogramā iepirks paju sabiedrībā «Ausma».

Bet paju sabiedrībā «Galēni», kā pateica pagasta valdes priekšsēdētājs izpildvietnieks V.Burskans, zemniekiem sēklu iedala ar nosacījumu, ka nākamgad no iekultās ražas tie atgriezīs parādu attiecībā 1:2.

A.Rancāns

Plūst piedraņķēta upe...

Vēl pirms gada, pusotra mūsu pašu mazajā avīzītē bija pilnas lappuses ar augstāku un zemāku amatpersonu rakstiem par to, cik drausmīgā stāvoklī ir mūsu upītes, meži, parki. Un solījumi un vēlēšanās uz pēdām ieviest kārtību, draudi vainīgajiem... Lāgā nevarēja saprast, kurš no amatvīriem svarīgāks, — vai pilsētas mēroga dabas pārraugi, vai rajona valdes mājā sēdošie, vai sarežģītu nosaukumu starprajonu uzņēmumi.

Nu jau visu vasaru līdz malām ir piegandēta gar Preiļu siera rūpnīcas mikrorajona tekošā upīte, tikai pavasarī vēl tai bija lemts velt tīrus viļņus. Nu tā ir pilna ar zaļi dzeltenu, pūstošu, smirdīgu ūdeni... Atklāti sakot, mēs, redakcijas ļaudis, nejutām aicinājumu brist gar tās krastiem, lai noskaidrotu, vai tā ir siera rūpnīca, cietes ražotāji vai vēl kāda cita organizācija, kas izrikojas tik draņķīgi. Ir taču amatpersonas, kam tas ir tiešāks pienākums un kam bez tam arī tiesības sodīt vainīgos. Bet iekasētā soda nauda varbūt noderētu pāris tonnām mazuta...

L.Sila

Zemei beidzot atdots

27. augusta numurā «Novadniekā» otro reizi tika ziņots par kāda jauna, neno-skaidrota vīrieša liķi, kurš 15. augustā miris no ceļu negadījumā gūtajām traumām un neviena nepazīts gul' Preiļu morgā.

Ar diezgan lielu piepūli no pilsētas un rajona pašvaldībām izprasījuši līdzekļus, sagādājuši zārku, kā pieklājas ieguldījuši tajā mirstīgās atliekas, prokuratūras, komunālo uzņēmumu kombināta darbinieki, tiesu medicīniskais eksperts J.Gžibovskis dienu vēlāk aizveda liķi uz pilsētas kapiem. Skaistā vietā, pie ceļa, zem bērziņa, ar uzliktu puķi palika šis kaps...

Bet interesantākais vēl tajā dienā tikai sākās. Pie tiesu medicīniskā eksperta ieradās vīrietis gados, kurš izrādījās esam mirušā... tēvs, dzīvojošs triju kilometru attālumā no Preiļiem. Kurš nelsija avīzi, neskatījās televizoru (televīzijā par šo gadījumu bija izziņots). Tika nosaukts mirušā vārds un uzvārds. Eksperts aprakstīja apģērbu, izskatu, raksturīgākos tetovejumus uz bojā gājušā ķermeņa. Tēvs pēc tiem dēlu sazīmēt nevarēja, bet prasīja, lai uzaicina kādu vecu radniecīgu no Preiļiem, pie kuras lielākoties viņa dēls esot uzturējies un no kuras mājām izgājis arī tajā liktenīgajā dienā. Šī večiņa pēc nosauktajām pazīmēm nekļūdiģi pazina radagabalu. Bet! Viņa teica arī to, ka jau tuvākajās dienās pēc puīša pazušanas esot griezusies Preiļu policijā un ziņojusi par to. Viena no diezgan augstu stāvošām šīs iestādes amatpersonām tā vietā, lai katram gadījumam parādītu mirušo, viņu esot mierinājis: «Neuztraucies, tavs Laimonis kļīst apkārt pa Preiļiem.» (Jau neklim bijis diezgan klaidonīgs un likumiem ne vienmēr atbilstošs dzīves veids.)

Kādu nakti drīz pēc apbedīšanas arī Jura Gžibovska dzīvoklī atskanējis telefona zvans, un draudīga balss pieprasījusi paskaidrot, kāpēc tuviniekiem par mirušo neticis ziņots laikā. Nakts zvanītāju eksperts palūdzis, nu, uz turieni, kur šāds zvanītājus naktī parasti sūta...

Taču arī dienā pēc kādai laika ieradies tēvs un teicis, ka gribot pārāpbedīt dēlu savos kapos. Viņam atbildēts, ka nu jau ar šo prasību un pamatojumu jāgriežas pie prokurora.

L.Sila

Septembrī veļu nemazgāsim

Veļas pieņemšanas punkts Preiļos, Jelgavas ielā 2, ir ciet. Informācijas, ka šī iestāde šeit neatrodas, nav. Veļu mazgāšanai turpmāk pieņems nomas salonā Daugavpils ielā 9. Bet klientiem nav jāsteidzas turp ar veļas saiņiem. Salona pārzine Irēna Kirilova pastāstīja, ka pašlaik mazgāšanas līdzekļu trūkuma dēļ rajona veļas mazgātavas nestrādā.

Septembrī veļu mazgāšanai nepieņems, bet pēc tam par 1 kg veļas vajadzēs maksāt apmēram 45 rubļus, tagadējo 6,40 rubļ. vietā.

L.Zile

Mūsu astondesmitgadnieki

DONOTS LATKOVSKIS. Dzejnieks un žurnālists dzimis 1912. gada 7. septembrī Varakļānu pagasta Dekšārēs. Viņa spalvai pieder dzejas «Klusie brīži» (1936), «Gaišie ceļi» (1936) un drāma «Karalis Visvaldis» (1937).

Otrā pasaules kara gados viņš vadīja laikrakstu «Rēzeknes Ziņas», interesējās par Latgales kultūras vēsturi un vāca materiālus. D.Latkovskis rakstīja materiālus «Latgolas Vērdam», «Jaunajam Vērdam» un citiem preses izdevumiem.

Žurnālists bija apzinājis vairākus latgaliešu tautiskās atmodas darbiniekus, un viņam rokrastā bija sagatavots plašāks apcerējums «Nacionālā atmūda Latgolā». Savus darbus viņš parakstīja kā Jāks Gaitums, Meikuls Smīkls vai Veiksnīšu Eserdiņš.

1943. gadā viņu apcietināja vācieši, un Donots Latkovskis pazuda bez vēsts.

ALOIZS ČAČS. Sabiedriskais darbinieks dzimis 1912. gada 28. augustā Vidsmuižas pagasta Brokūs. Viņš ir beidzis Rēzeknes arodskolu un strādājis rūpniecībā un tirdzniecībā. A.Čačs vienmēr ir bijis aktīvs sabiedriskais un preses darbinieks.

No 1945. gada A.Čačs ir trimdā, bet no 1951. gada — ASV. Kluss un neatlaidīgs idejiskā darba veicējs, viņš ir vadījis A.Jūrdža vārdā nosaukto rakstniecības veicināšanas fondu un ir bijis «Latgolas Bolsa» redakcijas loceklis.

1966. gada 15. septembrī zinātnieks Miķelis Bukšs apmeklēja A.Čaču Grand Rapidā un atceras:

Alberts Lobreiteņš Nadaudzajim

*Kai sasītu blēdi
Ar ķēdi,
Tai jytas tu voldi,*

*Tu najem ni nika
Deļ prika,
Kur pōrpilni goldi.*

*Par montu tu smaidi
Un gaidi,
Lai citi tū tausla...*

*Tu svīd naudas maisu
Pa gaisu,
Lai citi tū rausta.*

*Cyts soka tev glaimus
Un zaimus —
Tu — klausis un klusi,*

*Un pagrīz vēl seju
Pret vēju,
Un ej uz tū pusi.*

*Pēc laimes daudz zvona —
Tev gona
To, kū dorbā rūdi.*

*Nu cylvāku bora —
Kas dora —
Tim — rūku tu dūdi.*

Donots Latkovskis Zaudāti Latgolas dāli (Eisynōti)

Jauna, bet enerģijas un dzeives pričas pylna beja jaunā Latgolas literatū un avīžnīku audze. Nu Latgolas nōce daudzi jauni un spējeigi rakstnieki, dzejnieki un žurnālisti.

Nu mozō Latgolas preses lūka Latvijas pastōvēšonas godūs, Latgolas literatū jau sa-

«Noma tāvs Čačs, kas arī nabeja cytaidi radzāts kai tikai nu atālim, izaceļ ar sovu labesteibu, sirsneibu un energiju. Lai sabīdryšks darbinīks jys ir ar nalūkomu stōju un gaišu orientaciju. Kod jys ar sovu dzīdrū un styngrū bolsu soka: «Labi, labi.», tod jys arī ir pylnā skaidreibā par rysynojamōs problemas byuteibu un ir atzinis rysynōšonas veidu par pareizu.»

ALBERTS GARAIS. 11. jūlijā palika astōndesmit gadu skolotājam un dzejniekam Albertam Garajam, kuru plašāka sabiedrība īsi pirms kara pazina kā Lobreiteņu.

Jubilārs ir dzimis Balvu pagastā. 1936. gadā sabiedrības uzmanību piesaistīja «Zīdūnī» publicētais viņa sonetu vainags «Veļtējums Aglyunas Dīvmōtei». Lobreiteņš rakstīja tikai dzejas un viņa iemīļotās formas bija trioleti un soneti.

Dzejoļu galveno tematiku veidoja ikdienas dzīve un patriotiskie motīvi. Tajos daudz tautas gudrību, kuras izteiktas epigrammu veidā. Viņa dzejoļiem ir liela un paliekoša vērtība. Savulaik tie bija ļoti iecienīti tautā. Lobreiteņa dzeja tā arī palika izkaisīta tā laika periodikā.

1943.—1944. gada ziemā Alberts Garais tika netaisnīgi denuncēts, apcietināts un ieslodzīts Salaspils koncentrācijas nometnē. Arī viņš līdzīgi Aloizam Brokam pazuda bez vēsts. Vēl viens latgaliešu inteligents samalts divu naidīgo varu nežēlīgās cīņas asiņainajās dzirnavās.

Voldemārs ROMANOVSKIS

snēdza golvaspiļsātas presi un isakļōve vysā latvīšu literatūrā un rakstnīceibā kai pylntīseigi latvīšu rakstnīceibas darbinīki un latvīšu literatūras ceļēji.

Vairōku Latgolas dālu vōrdi beja pazeistami kai atseviškūs izdavumūs, tai skūlu grōmotōs un vysā presē. Lelais Latgolas literatūras darbinīku atteisteibas gōjiņš beja tikkū īsasōcis, kad vysā latvīšu zemē īsastōja kopa klusums.

Pēc 1940. gada vosorā nūtykušō āziatu ībrukuma, teišam, beja apturāts un paralizeits vyss sabīdrīskais un kultūras dorbs. Vajadzēja apsastōt latvīšu preses izdavumim un dorbu pōrtraukt īkvīnam kultūras pasōkumam.

Arī Latgolas literatū saime, kurai sōkumā sūleja kolnus, sūleja paradīzes lobumus — tyka nūbeideita pi molas. Tyka apturāti Latgolas periodiskī preses izdavumi.

Sovas dorba gaitas ar 4. numuru izbeidze mēnešroksts «Zīdūnis», bet ar 7. numuru iznōkšonu pōrtrauce arī «Sauleite». Vosoras ūtrā pusē tyka apturāti arī pōrēji Latgolas izdavumi — «Latgolas Vōrds», vineigais, kas nagrūzeja sovu stōju leidz laikroksta slēgšōnai.

«Jaunais Vōrds» beja pōrgōjis studentu revolucionārōs komitejas pōrzynōšonā un sovas gaitas turpynōja. Tys jau beja āziatu uzspīdums Latgolas latvīšim.

Atbaidūšais komunistu terora gods lelus rūbus syta arī Latgolas literatūras darbinīku vydā. Nu Latgolas literatū un avīžnīku vyda izrauti vairōki pazeistami kultūras darbinīki un publicisti.

Pēc Lelvōcijas armijas īnōkšonas 1941. gada vosorā jau beja izdeveiba konstatēt, kaidi preses un rakstnīceibas darbinīki aizgōjuši sōpeigū Golgatas ceļu.

Tyvōku ziņu par jūs dzeivi un apstōklīm, kur tī atsarūn, leidz šam vēl nav izadevis īgyut un nūskaidrōt, bet ir zynoms, ka trūkst, tūmār, vairōki nu Latgolas rakstnīkim. Daži nu tīm jau nūmūceiti, bet pōrēji izvasti uz Krīvijū.

Zaudātūs Latgolas dālu skaitā ir — vacōkajōs Latgolas nacionālōs atmūdas un literatūras darbinīku aprīndōs pazeistamais

Eduards Kozlovskis. Jys sovas dorba gaitas literatūrā un avīžnīceibā sōcis vēļ pirmūs Latgolas laikrokstūs: «Gaismā», «Dryvā» un «Jaunōs Ziņōs».

Jezups Kindzuļs — arī pīdar Latgolas vacōkus literatū un preses darbinīku aprīndom. Dorbojīs Latgolas latvīšu nacionālōs atmūdas laikā un sarakstejis vairōkus literatūras dorbus.

Pīters Apšīnīks — bazneickungs un Latgolā pazeistams kai čaklōkais rakstnīks, avīžnīks un lugu autors. Sarakstejis ļūti daudzi religioza un laiceiga satura dorbu.

Nu jaunōkim Latgolas literatīm un kultūras darbinīkim, kas dorbojušīs arī presē, aizvasti agronoms Jōņs Čakšs. Jys ir vairōku periodisku izdavumu — kalēndarū izdevejīs un autors. Meikuls Apeļs — ir pazeistams Latgolas kultūrvēsturnīks un vairōku grōmotu autors.

Pi Latgolas pazeistamōkim publicistim, kas aizvasti, pīskaitams žurnala «Straume» izdevejīs un redaktors Jōņs Soms. Jys ir čaklōkais Latgolas avīžnīks un rakstnīks. Jōņs Soms ilgōku laiku dorbōjōs Reigā pi Latvijas radiofona un citim preses un propagandas pasōkumim, arī laikrokstu redakcijom. Pats redīgēja laikrokstu «Zemes Bolss».

Latgolas presē pazeistami beja arī jaunī publicisti — Viktors Mundurs-Skujā. Ļūti rūseigi dorbōjōs pi izdavuma «Latgolas Vōrds» un arī vairōkim mēnešrokstīm — «Sauleite», «Zīdūnis» u. c.

Stanislavs Belkovskis — literatūrā pazeistams ar pseidonimu E.Ego. Ļūti daudzi rakstejis par Latgolas dzeivi un cylvākim. Aprakstejis Latgolas rakstnīkus A.Prandes dorbā «Latvju rakstnīceiba portrejōs» 1926. godā.

Eduards Kozlovskis, juniors, ir vīns nu jaunōkim latgaļu literatīm. Jys rakstejis vairōkūs Latgolas izdavumūs. Pazeistams ar pseidonimu Ed.Krusa. Komunistu laikā aizvastis uz Krīvijū ar tāvu Kozlovsku, senioru.

«Tāvu Zemes Kalēndars 1942. godam»,
J.Cybuļska izdavums Naurānūs,
1941. godā

◆ Sports

Mērķis — palikt pirmajā līgā

Preiļu futbola komanda šogad sacenšas ar republikas 1. līgas komandām. Mūsu sportistiem tas ir spriegs pārbaudījums sevis apliecināšanai. Pēc pirmā riņķa spēlēm četrdesmit komandu konkurencē mūsu futbolisti ierindojās 11. vietā.

Nupat ir aizvadītas divas otrā riņķa spēles ar Rīgas komandām — «Sarkano kvadrātu» un māju būves kombinātu. Abās spēlēs preiļiešiem nācās atzīt rīdzinieku pārākumu ar rezultātu 1:2. Vēl jāspēlē ar septiņām komandām. Nākamās spēles notiks mājās (Dravnieku stadionā) ar Ogres futbola komandu, kura pēc pirmā riņķa noslēdz turnīrtabulu. Pēc tam tikšanās ar Rīgas futbola skolu.

Mērķis ir viens — noturēties 1. līgā. Kā «Novadnieku» informēja futbola komandas treneris Vladimīrs Točko, šosezon pievīla jaunie spēlētāji, uz kuriem komanda un treneris lika cerības. Par režīma neievērošanu dažus spēlētājus nācās atskaitīt no komandas.

* * *

Republikas čempionāta sacensībās šovasar labi veicās Preiļu jauniešiem, kuri dzimuši 1978. gadā. Pēc pirmā riņķa spēlēm komanda ierindojās trešajā vietā, bet pašlaik turpina cīņu par iekļūšanu finālā. Lai šis mērķis piepildītos, septembrī jāuzvar Valmieras un Daugavpils komandas.

Līvānu «Linga» — zonas favorīts

Līvānu pilsētas futbola komanda «Linga» šovasar spēlēja sporta biedrības «Vārpa» futbolturnīrā un pašlaik ir kļuvusi par zonas sacensību uzvarētāju. Pavisam republikas lauku komandas ir sadalītas trīs zonās. Latgales zonā spēlēja «Linga», Ludza, Krāslava, Pļaviņas un Aizkraukle. Komandas nosaukums «Linga» nav neparasta, bet kā sportistu pateicība sponsoram — agrokompleksa sabiedrībai «Linga». Futbola komandas uzturēšanai sabiedrība atvēlēja 30 tūkstošus rubļu. Pārējie Līvānu pilsētas uzņēmumi, izņemot būvmateriālu un konstrukciju kombināta arodkomiteju, kura nopirka sporta tērpus zēnu futbola komandai, šobrīd nav maksātspējīgi, bet, varbūt arī nevēlas.

Oktobrī «Linga» spēlēs finālsacensības un cinīsies par iekļūšanu pirmajā līgā. Republikas futbola federācijā izskanējusi doma, ka finālsacensības varētu sarīkot Līvānos.

Pieaugušajiem uz sacensībām līdzī brauc divas zēnu komandas — 1979. un 1980. gadā dzimušie jaunie futbolisti. Tādas ir «Vārpa» sacensību nolikuma prasības. Par savas zonas līderiem ir kļuvusi 1980. gadā dzimušo zēnu komanda.

Aina Iljina

✉ No redakcijas pasta

Nevis kungiem par prieku...

Esmu strādājoša pensionāre. Grūti dzīvot, bet rajona TDP sesijas dienā pietētēt negāju. Klausījos runas pa radio-translāciju.

Mūsu vara domā tikai par sevi. Atkal jāpalielina štati, atkal vienu kungu — trūcīgajiem. Būtu labi, ka tas būtu godīgs, taisnīgs cilvēks. Bet tā vien liekas, ka tas amats vairāk vajadzīgs kungiem nekā vecukiem. Ļoti biedē tas, ka lieliks kādu partijas kundzīti ar ambīcijām, kura nodarbosies tikai ar banketu rīkošanu un

Lai valdības vīri pasaka skaidri...

Mani, tāpat kā daudzus citus rajona iedzīvotājus, uztrauc gaidāmā apkures sezona. Par dzīvokļa apkuri mums šoziem taisās plēst tādas naudas summas, kādas daudzi nesaņem pat algās. Kā es varu par dzīvokli maksāt tādu naudu? Kā samaksās tie, kuriem nav darba? Kā samaksās pensionāri, kuriem nav tik liela pensija? Varbūt neēdīsim nemaz un maksāsim par dzīvokli? Jeb — ēdīsim un tad nebūs ko samaksāt.

Es par tādām «pagātnes» paliekām kā apģērbs vai kas cits nemaz nerunāju. Cik zināms, ziemā apstāsies vairākas rūpnīcas, no kā iztiksim? Vai tad brīvajā Latvijā preces vairs nav vajadzīgas? Lī-

Man ir tiesības

Par otrās šķiras cilvēku es kļuvu nesen, pēc reģistra numura piešķiršanas procedūras, tāpēc ka mana dzimšanas vieta, kā teikts dziesmā, nevis māja un iela Latvijā, bet Padomju Savienība. Kaut būtu kādi ceturtās vai desmitās pakāpes radnieki no Latvijas! Bet nav neviena!

Toties maniem bērniem ir paveicies uz visu mūžu, viņi izmantos visas pirmās šķiras pilsoņa — Latvijas saimnieka tiesības.

Man tagad, kā otrās šķiras iedzīvotājam, pēc konstitūcijas, kura sastādīta bijušajam internacionālistam — komunistam Bojāram piedaloties, izniegs kaut ko līdzīgu «vilka pasei» — apliecinību par dzīves vietu. Man nebūs tiesību ne tikai kļūt par fermeri, bet arī iegūt zemes gabalu 10 x 20 m pie mājas.

Otrās šķiras cilvēks pēc likuma nevar ieņemt vadošus amatus valsts iestādēs, pat ja viņš zina valsts valodu. Toties man ir tiesības ieņemt visus pārējos amatus (atnes — pasniedz).

Cilvēki, kas sauc sevi par demokrātiem, stipri piekrāpa krievu cilvēku Latvijā, viņš neredzēs ne tikai krievu humanitāro institūtu Rīgā, par kuru ilgi rakstīja dažas ļoti demokrātiskas avīzes, bet arī nevarēs mācīties visās Latvijas augstākajās mācību iestādēs, jo mācības būs valsts valodā.

Kā otrās šķiras cilvēkam man tagad jāuzvedas pareizi, jāciens valsts likumi, regulāri jāmaksā ienākumi valsts kasē. Bet politikā es nedrīkstu iejaukties, citādi var izsūlīt «trešajā valstī»... Tātad, politikā es tagad esmu melns un maziņš.

postu saukšanu uz nespējnieku veselību kungu saietos. Vai tad tā nav bijis?

Mans priekšlikums. Šim humānajam darbam vajadzīgs humāns cilvēks — ar savu programmu. Tagad ir daudz labu un spējīgu cilvēku, bet bez darba. Tātad izvēle ir. Lai katrs izklāsta savu programmu, un tikai tad aizpildīt tukšo štata vietu. Lai mums būtu pārliecība, ka viņš strādās nevis kungiem par prieku, bet cilvēku labumam.

Pastare (Preiļos)

vānu ķieģeļu fabrika ar savu produkciju aizgrūdusi visu teritoriju, jo par tik lielām cenām nevar ķieģeļus pārdot. Lai kam, Latvijā ķieģeļi nav vajadzīgi, ja tie tur tik ilgi stāv. Cik tad ilgi tās cenas cels, ja, izņemot produktus, lielākā daļa cilvēku citu vairs nepērk, jo nespēj nopirkt?

Man ir jautājums. Ja dzīvokli temperatūra būs zem desmit grādiem, es ar savu ģimeni tur dzīvot nevaru. Ja es ar ģimeni braucu dzīvot pie radiem, kāpēc man jāmaksā tā lielā summa? Lai dzīvokli pa ziemu aizplombē kā Brežņeva laikos, ja es braucu komandējumā un uz laiku izrakstījos.

Stikāns (Līvānos)

Man sevis žēl, žēl arī jebkuras tautības vecos un nespējīgos, par kuriem raksta L.Rancāne, — J.Streiko no Pelēču pagasta, Pizeļu laulāto pāri un Helēnu Vanāgu no Aizkalnes pagasta un visus, kuri jaunā valdība noveda līdz nabadzībai. Paaugstinot cenas, valdība taču neaizsargāja cilvēkus, kas turēja naudu krājkasēs, no rubļa inflācijas. Mūsu pensionārus vienkārši apļaujāja. Tagad naidīgas, kas bija domāta nekaitīgai dienai, nepietiks ne tikai bērēm, bet pat zārkam.

Balsojot par jaunu, demokrātisku varu, vēlētajiem neiedomājās, kādi tad cilvēki pārstāvēs mūs Augstākajā Padomē un cik izmaksās republikai neatkarība. Jaunie vēlētie tautas kalpi diezgan labi iekārtoja savu dzīvi, ne sliktāk par komunistiem, kuri vismaz kautrējās atklāti krāpt tautu. Tagad viņi atkal «kopā ar tautu» pārdzīvo neatkarības grūtības, uzcēla «dienesta mājas» deputātiem, no kurām pēc deputātu pilnvaru izbeigšanas diez vai kāds aizies. Piešķīra sev lielas algas, regulāri brauc dienesta komandējumos uz ārzemēm, lai iepirktos. No republikas varas neatpaliek arī vietējie. Kā bijušais vēlētais — nodokļu maksātājs, es ļoti gribētu zināt, kur aiziet tautas nauda? Teiksim, gribētos zināt, kāda alga apstiprināta Līvānu pilsētas mēram, tā vietniekam un sekretārei.

Un, apkopojot visu augšminēto, gribētu teikt, ka ar demokrātijas pasludināšanu tautu jau kuru reizi atstūma no varas!

A.Ivanovs (Līvānos)

Televīzijas programma

Otrdiena, 8. septembris

Latvijas TV I

18.00 Ziņas. 18.15 Koncerts. 18.25 Ahoi! 19.10 Arēna. 19.25 Soli pa solim. 19.50 Lūdzu vārdu! 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 LR Augstākajā Padomē. Ziņas. 21.30 Zviedru tradīcijas un svētki. Dok. filma. Vasara ar Moniku. Mākslas filma. 23.35 Nakts ziņas.

Latvijas TV II

17.00 Viena pasaule. Pārpilnības un bēdu sēklas. Mūsdienu pasaule mākslinieku skatījumā. 18.00 Ziņas.

Ostankinas TV

18.15 Bagātie arī raud. Mākslas filma. 19.00 Tēma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Hemingvejs. Mākslas filma. 3. sērija. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV

15.00 TV birža. 15.30 Francijas TV programma skolēniem. 15.50 Mult. filma. 16.00 Studija Rost. 16.30 Ziņas bērniem. 16.45 Signāls. 17.00 Zelta Ostaps. 17.20 V.Veselovs. Neizdomāti notikumi. 18.00 Krievijas parlamenta vēstnesis. 18.15 Politiskajā Olimpā. A.Sobčaks. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Santabarbara. Mākslas filma. 71. sērija. 20.20 Puškina dzīves ceļi. 21.00 Ivanovas batika un Suzdaļas keramika. 21.25 Privatizācija Tihvinas gaumē. 21.45 M.Cvetajeva Parīzē. 22.00 Vēstis. 22.20 Sporta karuselis. 22.40 Kopēlija. Baleta izrāde.

Latgales TV

22.20 Latgales ziņas. 22.40 Sludinājumi. 22.45 Latgales ziņas (krievu val.).

Trešdiena, 9. septembris

Latvijas TV I

10.00 Zviedrijas karaļa Kārļa XVI Gustava un karalienes Silvijas ierašanās Latvijā. 11.55 Piazza virtuale. 18.00 Ziņas. 18.15 Reģionālās TV piedāvā... 18.50 Brīvais mikrofons. 19.40 Dzied Zviedrijas radio koris. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.20 Sports. 21.25 Ex libris. 22.30 Zviedrija vakar un šodien. Dok. filma. 23.00 Liepājas dzintars-92. Festivāla apskats. 0.05 Nakts ziņas.

Latvijas TV II

17.00 CNN ziņu apskats.

Ostankinas TV

18.00 Bagātie arī raud. Mākslas filma. 18.45 Lielā pastaiga. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.35 Hemingvejs. Mākslas filma. 4. sērija. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV

7.00 Vēstis. 7.25 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55 Politiskajā Olimpā. 8.35 Iva-

novas batika un Suzdaļas keramika. 9.00 Mūsu dārzs. 9.30 ASV atklātās meistarsacīkstes tenisā. 10.20 S.Kokovkins. Nāc pie manis! TV izrāde. 11.35 Programma Atslēga. 11.50 Santabarbara. Mākslas filma. 71. sērija. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 15.00 Trumpja dāma. 15.30 Tēma ar variācijām. 16.00 Kristīgā programma. 16.30 Ziņas bērniem. 16.45 Tālie Austrumi. 17.30 Trests M. 17.45 Noskaidrosim! 18.00 Krievu dziesmas un romances. 18.25 Versija. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Santabarbara. Mākslas filma. 72. sērija. 20.20 Pasaules meistarsacīkstes autorallijā. 20.50 Borodinas kaujas 180. gadadienai veltītā programma. 22.00 Vēstis. 22.20 Daudzpunkts uz «i». 22.50 Garīgās rokmūzikas koncerts.

Latgales TV

22.20 Starptautiskā sievietu konference.

Ceturtdiena, 10. septembris

Latvijas TV I

18.00 Ziņas. 18.15 Biznesa pasaulē. 19.00 Dzīvīte, dzīvīte... 1. daļa. 19.30 Programma Neatkarība. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.20 Sports. 21.25 LR Augstākajā Padomē. Ziņas. 21.50 Pirms 63 gadiem... Par Zviedrijas karaļa Gustava V vizīti neatkarīgajā Latvijā 1929. gadā. 22.10 Dzīvīte, dzīvīte... 2. daļa. 23.10 Operešu melodijas. 23.35 Nakts ziņas.

Latvijas TV II

17.00 CNN ziņu apskats.

18.00 Ziņas.

Ostankinas TV

18.15 Bagātie arī raud. Mākslas filma. 20.00 Ziņas. 20.40 Eiropa plus... un plus... un plus. Mākslas filma. 21.50 Hokejs. Maskavas Dinamo - ACSK. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV

7.00 Vēstis. 7.20 Lietišķu cilvēku laiks. 7.50 Borodinas kaujai veltītā pro-

gramma. 8.45 Sporta deju konkurss. 9.30 ASV atklātās meistarsacīkstes tenisā. 10.20 Vakara salons - rīta pārraidē. 11.50 Santabarbara. Mākslas filma 72. sērija. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 15.00 Krievija - Japāna. Sadarbības ceļi. 15.30 Krievijas ceļojumu birojs. 16.30 Ziņas bērniem. 16.45 Atceroties Vertinski. 17.15 Privatizācijas panorāma. 18.00 Krievijas parlamenta vēstnesis. 18.15 Studija Nota Bene. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Kriminālvēstis. 19.45 Lielais aplis. 20.05 Santabarbara. Mākslas filma. 73. sērija. 21.00 Politiskajā Olimpā. G.Javļinskis un B.Ļemcovs. 22.00 Vēstis. 22.20 Sporta karuselis. 22.25 Politiskajā Olimpā.

Latgales TV

19.00 Reklāma. 19.05 Latgales ziņas. 19.25 Sludinājumi. 19.30 Aktuāla intervija.

Komentējot vēstuli pašvaldībām

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes sesijas laikā šī gada 25. augustā tika iesniegta vēstule, ar kuru gribu iepazīstināt īpaši Preiļu iedzīvotājus. Vēstules teksts nav mainīts un tas ir sekojošs:

Preiļu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājam Brica kungam un Preiļu rajona izpildkomitejas priekšsēdētājam Muzikanta kungam.

Iesniegums.

Mēs, iedzīvotāji Liepu ielas Nr.12 neesam spējīgi samaksāt par apkuri. Mūsu mājā dzīvo pensionāri, un cilvēki, kas strādā, saņem mazas algas, nav spējīgi samaksāt.

Lūdzam izskatīt katlu mājas kantora aparātu, kas sēž uz cilvēku kakla. Mums tādas naudas nav, tad mums visiem ir jāmirst badā. Laipni lūdzam izskatīt mūsu iesniegumu un palīdzēt maz apmaksātiem cilvēkiem.

V.Gorniks, O.Ivanova, V.Sparāne, A.Eglītis, K.Mališa, J.Svikiņš, A.Mazajevs, I.Samoviča, M.Bogdanova, J.Vilcāns, V.Sidorenko, Jermolajeva, Čerdinceva, Černova, A.Kurilovičs, R.Bilzēna, J.Kalvāns, N.Bekasova, A.Gavare, I.Deško, G.Kozireva, A.Gibebe, K.Lacis, E.Petrova, L.Jakovļeva, J.Čikulajevs, N.Ivanovs, Saveljevs.

23. augustā 1992. gadā

Pateicoties par uzticētajām domām, tomēr gribu apšaubīt, vai visi, kuri ir parakstījušies kā maksātnešpējīgi, tādi patiesībā arī ir.

Labiekārtoto dzīvokļu īrnieki! Pirms prasīsim no valsts dotācijas par mūsu dzīvokļu uzturēšanu, padomāsim, no kā šī nauda varētu tikt paņemta. Uzlaikojot savus labi kopto roku nagus, kādreiz atcerēsimies, kādas izskatās mūsu lauku sieviešu rokas. Iegrimstot karstā vannā, ko mēs esam varējuši atļauties gadu desmitus gandrīz par brīvu katru dienu, mēģināsim saprast, ka lielākā daļa lauku cilvēku, un ne tikai, par to nav varējuši pat sapņot.

Par patiesi maksātnešpējīgo problēmu es nerakstu, jo tā ir nopietna un prasa arī nopietnu risinājumu.

Varu pateikties visiem, kas organizēja parakstu vākšanu un piketu. Viss, kas neliecina par vienaldzību, ir vērts uz labu. Ceru, ka arī pārējie deputāti, kuri runāja ar cilvēkiem, ir pārvarējuši nepatīkamās emocijas, ja tādas bija, tāpat kā piketētāji.

V.Brīce,

Preiļu rajona TDP sekretāre

UZMANĪBU SKOLOTĀJIEM!

Jaunajā mācību gadā aicinām 6.—9. klašu skolēnus un to skolotājus piedalīties starptautiskajā projektā «Gaisa piesārņojums Eiropā»! Projekts paredz savā apkārtnē pašiem izpētīt nokrišņu raksturu (pH), upju un ezeru ūdeni, augsni, akmeņus, kokus un ķerpius, lai uzzinātu, kāda tad īstenībā ir vide, kurā mēs dzīvojam, un darīt to zināmu arī citiem. Iegūtos rezultātus apkoposim vienotā pārskatā, kurā savu artavu būs devusi katra skolēnu grupa no visām projektā iesaistītām valstīm — Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Polijas, Čehoslovākijas, Ungārijas, Dānijas, Zviedrijas, Somijas, Norvēģijas, Lielbritānijas. Katra klase sev iegūs «dviņu» klasi kādā no valstīm, ar ko tā varēs sarakstīties.

Cienījamie skolotāji! Jaunais mācību gads jau ir klāt, taču jūs vēl varat pagūt pieteikties līdz 14. septembrim!
Mūsu adrese: LV 1098, Rīga, Raiņa bulv. 19, Latvijas Universitātes Ekoloģijas Centrs, Diānai Šulgai. Tālrunis 225304.

Cienījamie lasītāji!

Līdz 20. septembrim turpinās parakstīšanās uz laikrakstu «Novadnieks» oktobrim, novembrim un decembrim.

Parakstīšanās maksa (bez piegādes) — 21 rublis mēnesī, trijiem mēnesiem — 63 rbl.

Aicinām pagarināt parakstīšanos tos lasītājus, kas «Novadnieku» pasūtījaši līdz 1. oktobrim.

PAR MEDNIEKU IESTĀJEKSĀMENIEM

Mednieku iestājekšāmens notiks šī gada 15. septembrī plkst. 9.00 Līvānu virsmežniecībā.

Topošajiem medniekiem līdz 14. septembrim jāiesniedz rakstisks iesniegums, adresēts Valsts eksaminācijas komisijai, un jānomaksā 450 rb). Uz eksāmenu līdzī jābūt medicīniskai izziņai (Tādai, kādu izsniedz autovadītājiem amatieriem. Derīgas arī iepriekš izdotas izziņas, kurām nav beidzies derīguma termiņš.), divām fotokarīlēm 3 x 4 cm. Ar eksāmena biļetēm var iepazīties virsmežniecībā. Pēc sekmīgi nokārtota teorētiskā eksāmena jānokārto šaušanas ieskaite (Trīs šāvienu pa stāvošu mežacūkas siluetu, jāsavāc vismaz 15 punkti. Ar municiju nodrošinās).

Ieteicamā literatūra:

1. «Medības LPSR».
2. «Ohoča v Latvii».

Eksāmena nenokārtošanas gadījumā iemaksu atpakaļ neatdod.

DZEJAS DIENU SARIKOJUMS

Jāsmuižā 9. septembrī
pulksten 15.00.

Piedalās Oskars Seiksts,
Einārs Pelšs, Daiga
Lapāne, lietuviešu jaunā
dzejniece Birute Ļenkūte.

Pārdod

VAZ-2101. Zvanīt vakaros 21746;

* * *

krāsu televizoru «Elektrons». Tel. 22651;

* * *

«Moskvič-412» un motociklu K-750. Tel. 21521;

* * *

tulpu sīpolus. Tālrunis 22669;

* * *

ilggadīgo zālāju sēklas. Tālrunis 55747;

* * *

GAZ-52 (tehniskā darbnīca), sienu, slaucamas govīs un teles. Tel. 65088 pēc 20.00.

Pērk

steidzīgi dzīvokli, māju vai mājas daļu Preiļos vai pilsētas apkārtnē. Zvanīt 21582 vakarā vai 21340 — dienā.

Maina

trisistabu dzīvokli Preiļos pret diviem pusotristabas dzīvokļiem. Tel. 21471;

* * *

vienistabu dzīvokli ar ērtībām Preiļos pret dzīvokli bez ērtībām vai māju laukos. Tel. 23824.

Kaut varētu šo smilšu sauju nemit,
Bet to vairs nevar, mīļo māt.
Nem manu mīlestību, lai tev nesalst,
Nem siltus vārdus tālā ceļā līdz.
Skumju brīdī esam kopā ar Jāzepu
Livmani, MĀTI smiltājā guldot.
P/s «Preiļu SCO» kolektīvs

Vēl koptais dārzs mans ziedēs,
Un balli bērzi skums.
Te viss, kas darīts, paliek,
Es nešķiršos no jums.
Skumju brīdī esam kopā ar Viktoru
Lazdānu, TĒVU zemes klēpī guldot.
Paju sabiedrības «Dzintars» kolektīvs

Un saltums dveš, un smaržas vējā kaisās,
Iet garām laiks, lai neatgrieztos vairs.
J.Plaudis
Izsakām līdzjūtību Jurim Kursītim
sakarā ar MĀTES nāvi.
Līvānu bioķīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Atnāc, dēls, un atstāj kapu kalnā smeldzi,
Atstāj asaras un skumjas, lai šeit dus.
Paņem dzīvei līdzī spēka veldzi,
Teva piemiņa tad vienmēr dārga būs.
Izsakām līdzjūtību Viktoram
Lazdānam, pavadot TĒVU smilšu
kalniņā.
Paju sabiedrības «Dzintars»
zooveterinārais dienests

Norims sāpes, skumjas klidīs,
Dzīve sauks jūs tālāk iet,
Tomēr kādu isu brīdī
Te pie manis atnāciet.
Izsakām līdzjūtību Viktoram Lazdānam
sakarā ar TĒVA nāvi.
Preiļu vetpārvaldes, aptiekas un
laboratorijas koleģi

Pelēki lauki, pelēka debess,
Pelēks ir latviešu zemnieka mūžs,
Mūžīgi dzen tas vagu pēc vagas,
Kamēr to pašu ar velēnu sedz.
Dalām bēdu smagumu ar Vladislavu
Lazdānu, TĒVU smiltājā izvadot.
Aglonas ģimnāzijas kolektīvs

Ne tavi soļi skan, ne balss,
Kaut velti — sirds vēl gaida.
Skumstam kopā ar Viktoru Lazdānu,
TĒVU smiltājā izvadot.
Kompleksa «Amuži» kolektīvs

NOVADNIEKS

IZDOD PREIĻU RAJONA PASVALDĪBAS UZNĒMUMS «NOVADNIEKS»

ADRESE: LV 5301, Preiļos, Aglonas ielā 1.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169
REDAKTORS
PĒTERIS PĪZELIS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Reģistrācijas apliecība № 1018.
Sludinājumus pieņem uzņēmuma
grāmatvedībā no plkst. 10.00 līdz 12.00 un
no plkst. 14.00 līdz 17.00. ☎ 22305.

Iespiests valsts uzņēmumā «Daugavpils
tipogrāfija» Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne.
Pas. 1295
Metiēns 6471 eksemplāri.